

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **T. B.**, zast. Mgr. Evou Hanzalovou, advokátkou se sídlem Nad Šárkou 766/58, Praha 6 – Dejvice, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4 – Nusle, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2016, čj. MV-138974-6/SO-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2019, čj. 8 A 156/2016-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně pobývala na území ČR od roku 2010 na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Poslední povolení k pobytu bylo platné do 30. 6. 2015. Dne 30. 6. 2015 podala žádost o prodloužení doby platnosti tohoto povolení a také žádost o prominutí zmeškání lhůty. Ministerstvo vnitra usnesením ze dne 14. 8. 2015 řízení zastavilo dle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jelikož žalobkyně žádost podala po uplynutí lhůty podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná odvolání zamítla rozhodnutím označeným v záhlaví. Žalobkyně se proti tomuto rozhodnutí bránila u městského soudu, který její žalobu zamítl.

[2] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost. Upozorňuje, že v ČR pobývá za účelem vzdělání. Není ekonomickou migrantkou. Neporušuje právní předpisy a řádně plní své povinnosti. Namítá, že správní orgány v její věci postupovaly formalisticky. Nejistily skutkový stav věci, o němž by nebyly důvodné pochybnosti. Odmítly se její věci zabývat, přestože podala žádost o zmírnění tvrdosti zákona. Domnívá se, že ve lhůtě pro podání žádosti o prodloužení povolení k pobytu podala alespoň přílohy žádosti, i když ne žádost samotnou. Ministerstvo vnitra ji správně mělo poučit, že podala neúplnou žádost, resp. že žádost nepodala, ale podala jen její přílohy. Ukončení pobytu v ČR by způsobilo

konec vysokoškolského studia hry na hoboj, jelikož by se musela vrátit do Mongolska, k němuž ji již nic neváže. Krajský soud nesprávně převzal od správních orgánů (údajně) nepravdivý údaj o tom, že matka stěžovatelky není v ČR evidována.

[3] Žalovaná navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[4] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, lze ji tedy projednat. Důvodnost kasační stížnosti NSS posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. 12. 2015, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. Dle § 169 odst. 8 písm. d) téhož zákona správní orgán zastaví řízení o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, pokud ji cizinec podal v době, kdy k tomu nebyl oprávněn.

[7] Ze správního spisu vyplynulo, že povolení stěžovatelky k dlouhodobému pobytu bylo platné do 30. 6. 2015. Podle § 47 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců byla posledním dnem pro podání žádosti o prodloužení platnosti tohoto povolení středa 17. 6. 2015, což nepopírá ani stěžovatelka. Stěžovatelka podala žádost až 30. 6. 2015; k žádosti připojila žádost o prominutí zmeškání lhůty, v níž uvedla, že ministerstvu již 6. 5. 2015 zaslala potvrzení o studiu, o ubytování, o pojištění a také fotokopie dvou platebních karet. Tvrdila také, že nevěděla, že má poslat i žádost. Dále uvedla, že studuje v posledním ročníku na konzervatoři. Až studium dokončí, pojedje zpátky do Mongolska. Ve spisu jsou založeny stěžovatelkou označené přílohy žádosti, které byly ministerstvu dle otisku tamní podatelny doručeny dne 11. 5. 2015. Ministerstvo řízení o žádosti zastavilo rozhodnutím ze dne 14. 8. 2015, jelikož stěžovatelka podala žádost v době, kdy k tomu nebyla oprávněna. Stěžovatelka se odvolala. Mj. tvrdila, že zastavením řízení o žádosti bude zmařeno celé její studium ještě před absolutoriem. V ČR řádně plnila podmínky dané zákonem o pobytu cizinců. Žije zde s matkou, která má v ČR povolen trvalý pobyt. V Mongolsku nemá žádné příbuzné a ani tam nemá kde bydlet. Bez dokončeného vzdělání tam jen těžko nalezne uplatnění. Žalovaná pak výše označeným rozhodnutím odvolání zamítla.

[8] Mezi stranami není sporné, že stěžovatelka zaslala přílohy žádosti v průběhu lhůty k podání žádosti, kterou měla podat v období od 2. 4. 2015 do 17. 6. 2015. Samotnou žádost k prodloužení pobytového oprávnění však podala po této lhůtě, dne 30. 6. 2015. Stěžovatelka tvrdí, že ministerstvo mělo zahájit řízení již dne 11. 5. 2015, kdy obdrželo zásilku s přílohami žádosti, a to bez ohledu na to, že žádost o prodloužení pobytového titulu nepodala. Dále tvrdí, že tato okolnost ve spojení se stěžovatelčiným „nevěděním“ o náležitostech podání ve věci prodloužení pobytového titulu, potřebou dokončit školu apod. může být důvodem na její vůli nezávislým, který zabránil žádost podat včas (§ 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

[9] Jakkoli NSS v osobní rovině rozumí stěžovatelce, která se domnívá, že udělala vše pro to, aby jí ministerstvo pobytové oprávnění prodloužilo, z právního hlediska tomu tak není. Ministerstvo nemohlo na základě dokumentů, které mu stěžovatelka doručila dne 11. 5. 2015, zahájit řízení. Alfou a omegou podání, kterým cizinec zamýšlí prodloužit oprávnění

pokračování

k dlouhodobému pobytu, je žádost. Řízení o žádosti lze zahájit jen na základě žádosti. Jen žádost je oním podáním ve smyslu § 37 odst. 1 správního řádu. Pokud stěžovatelka nepodala řádnou žádost, nemohlo ministerstvo žádné řízení zahájit. Zasláním pouhých příloh žádosti tedy stěžovatelka nemohla dodržet lhůtu k podání včasné žádosti.

[10] Na základě samotných příloh tedy ministerstvo nemohlo nijak procesně postupovat. Nebylo jasné, zda stěžovatelka nějakou žádost plánuje podat, čeho by se taková budoucí žádost eventuálně měla týkat apod. Za dané situace ministerstvo tyto přílohy mohlo založit do stěžovatelčiny složky, kterou vede; nanejvýš jí dokumenty mohlo vrátit s upozorněním, že se nevztahují k žádnému aktuálně probíhajícímu řízení. Avšak rozhodně nemělo povinnost stěžovatelku jakkoli poučovat o vadách její „žádosti“, která žádnou žádostí nebyla. Odstraňování vad podání přichází do úvahy jen za předpokladu, že z doručených písemností lze dle jejich skutečného obsahu dovodit, že jsou úkonem, který směřuje vůči správnímu orgánu. V tomto případě nebylo možné z příloh *nepodané* žádosti nic dovodit.

[11] Včasné zaslání příloh nemohlo založit fikci podání včasné žádosti ani ve spojení se stěžovatelčiny následným tvrzením, že nevěděla, že ministerstvu má vedle příloh doručit také žádost o prodloužení pobytového oprávnění. Stěžovatelka musela mít dobrou povědomost o tom, jak má vyvolat řízení za účelem prodloužení oprávnění k dlouhodobému pobytu. Žádosti totiž opakovaně podávala již v minulosti (v ČR pobývá od roku 2010). Stěžovatelka měla proto být obezřetnější (srov. přiměřeně rozsudek ze dne 21. 1. 2020, čj. 10 Azs 271/2019-28, bod 14).

[12] Předčasné ukončení studia na konzervatoři a návrat do Mongolska, jímž argumentovala stěžovatelka v žádosti o prominutí zmeškání lhůty, NSS chápe jako *důsledek* opožděně podané žádosti, nikoliv jako *důvod na stěžovatelčině vůli nezávislý*, jenž by jí zabránil žádost podat včas (viz § 47 odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců).

[13] NSS setrvale judikuje, že správní orgány jsou povinny zkoumat *přiměřenost* dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince jen v případech, kdy to zákon o pobytu cizinců výslovně předpokládá, a dále ve výjimečných případech, které dovodila judikatura. Avšak pokud nejsou splněny podmínky projednání žádosti, tj. pokud jako v posuzovaném případě žádost nebyla podána včas a nebyly prokázány důvody nezávislé na vůli cizince, které vedly k opožděnému podání žádosti, nemá správní orgán jinou možnost než řízení zastavit. Zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele nepřichází v úvahu, jelikož zastavení řízení je rozhodnutím procesní povahy a o žádosti není meritorně rozhodováno (srov. např. rozsudky ze dne 27. 2. 2019, čj. 9 Azs 284/2017-27, bod 8 a násl.; ze dne 14. 3. 2019, čj. 7 Azs 5/2019-27, bod 15 a násl. a tam cit. judikaturu). Stěžovatelčina kauza není ani výjimečná (k tomu srov. přiměřeně rozsudek ze dne 22. 1. 2020, čj. 10 Azs 256/2019-39, body 17 a násl.).

[14] Proto správní orgány neměly povinnost zkoumat, zda zastavení řízení nepřiměřeně zasáhne do stěžovatelčina vzdělávání. V tomto směru bylo bez významu i tvrzení, že v důsledku opožděné žádosti by stěžovatelka měla vycestovat do Mongolska, k němuž nemá žádnou vazbu. Nelze ovšem přehlédnout, že stěžovatelka v žádosti o prominutí zmeškání lhůty ze dne 30. 6. 2015 uváděla, že se po ukončení studia na konzervatoři vrátí do vlasti. Až v odvolacím řízení dne 28. 8. 2015 vznesla s tím rozporné tvrzení, že v Mongolsku nikoho nemá a nemá tam ani kde bydlet.

[15] Z téhož důvodu na výše uvedeném nic nemění ani to, že krajský soud od správních orgánů převzal údajně nepravdivé tvrzení o tom, že stěžovatelčina matka, která dle stěžovatelky

má v ČR mít povolen trvalý pobyt, není v evidencích cizinců vedena. Nad rámec nezbytně nutného NSS dodává, že pokud tomu je skutečně tak, jak tvrdí stěžovatelka, jistě bylo jejím právem podat žádost za účelem společného soužití s její matkou [§ 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců].

[16] Konečně stěžovatelka upozornila na novelizaci § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění od 15. 8. 2017. S touto námitkou by nebyla úspěšná, i kdyby ji nečinila poprvé až v kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Toto znění zákona nelze vztáhnout na posuzovanou věc, jelikož stěžovatelka žádost podala a celé správní řízení proběhlo dávno před účinností této novely.

[17] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 18. února 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu